

Nr 250.

Godkänd av första kammaren den 21 maj 1930.

Godkänd av andra kammaren den 21 maj 1930.

*Riksdagens skrivelse till Konungen, angående intressekontorsrörelsen
bland statens befattningshavare.*

(Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 4.)

(Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 6.)

Till Konungen.

Inom riksdagen har framställning gjorts om att utredning måtte föranstaltas rörande möjligheterna för staten att medverka till inrättande av och stöd av intressekontor eller därmed jämförliga välfärdsanordningar för inom statsförvaltningen anställda.

Yttranden över motionen hava i den ordning, 46 § riksdagsordningen föreskriver, av vederbörande utskott införskaffats från statskontoret och generalpoststyrelsen, varjämte sådana inkommit från statsförvaltningens tjänstemannaförening, statstjänarnas centralorganisation och trafiktjänstemännens riksförbund.

Intressekontoren för anställd personal inom enskilda företag eller ämbetsverk hava till uppgift att för de anställda, som så önska, möjliggöra att på lämpligt antal avlöningsdagar fördela vissa mera tyngande utgifter, t. ex. skatter, räntor, amorteringar och försäkringsavgifter, vilka annars skulle förfalla till betalning vid tillfällena, då intressekontorskunden icke samtidigt hade inkomst att lyfta. Betydelsen för den anställde och för hans fordringsägare av en sådan anordning är tydlig och har från alla håll, där intressekontor anordnats, till fullo vitsordats. Genom anordningen har för de till kontoren anslutna kunnat skapas ordning i deras ekonomi, och härigenom har också en förmånlig inverkan åstadkommit för arbetsro och arbetsprestation. Särskilt dessa sistnämnda förhållanden äro av betydelse jämväl för arbetsgivaren. Enskilda arbetsgivare hava också ansett intressekontor för sin personal vara av det värde för hela företaget, att dessa kraftigt bidragit till kontorens upprättande och vidmakthållande. Jämväl riksdagen har, såsom framgår av den i motionen och statskontorets yttrande över densamma lämnade historiken, vid olika tillfällen ekonomiskt understött vid ämbetsverk upprättade intressekontor. Förmånsta syftet med detta stöd synes hava varit att underhålla intressekontorens verksamhet för främjande av rationell skatteuppbörd. Men

det är givet, att statens stöd härvidlag kommit jämväl andra grenar av de berörda intressekontorens verksamhet till del, då skatteuppbörden endast är en del, för visso en mycket betydande del, av kontorens arbetsområde.

I motionen föreslås nu utredning om möjligheterna för staten att i större utsträckning än hittills skett medverka vid inrättandet och stödjandet av intressekontor för inom statsförvaltningen anställda. Olika vägar för uppnående härav hava antytts i motionen. Antingen kunde redogörarna inom statsförvaltningen åläggas uppgiften att tillhandagå av tjänstemännen bildade centralkassor för deras självhjälpsorganisationer och därvid för sin korrespondens och sina penningremissor i denna sin funktion erhålla tjänstebrevs rätt, eller också kunde staten i viss utsträckning anordna fullständiga intressekontor för olika verk efter mönster av de kontor, som finnas i stort antal inom privatföretag. Och slutligen kunde tänkas den möjligheten, att staten upprättade ett hela riket och alla statsfunktionärer omfattande intressekontor. Detta kunde enligt motionärens åsikt icke förläggas till någon annan institution än statens egen sparbank, postsparbanken, vars möjligheter härför generalpoststyrelsen i sitt yttrande också vitsordar.

I sitt över motionen avgivna utlåtande har statskontoret förklarat sig anse den här behandlade frågan vara av den vikt, att den bör göras till föremål för närmare utredning. Ämbetsverket har i detta sitt yttrande framkommit med ett beaktansvärt uppslag, i det att där framkastats tanken på intressekontor, omfattande alla slag av medborgare, och tillkomna genom kommunernas medverkan. Staten kunde då enligt förslaget för varje till intressekontoret ansluten person, som genom detsamma erlägger sin skatt, lämna visst mindre bidrag till kontorets förvaltningskostnader. Därest intressekontoret komme att omfatta även annan verksamhet än skatteuppbörd, syntes den person, som anlidade kontoret för andra uppdrag än inbetalning av skatt, härför böra erlägga särskild avgift.

De från personalsammanslutningar gjorda uttalandena hava samtliga livligt understrukt önskvärdheten av motionens hemställan om statlig utredning av här berörda frågor.

Även riksdagen håller före, att frågan om statens stödjande av intressekontorsrörelsen är av den vikt, att den bör göras till föremål för en närmare utredning. De olika förslag, som i motionen anförts, liksom även statskontorets uppslag böra därvid prövas. Riksdagen, som i frågans nuvarande läge givetvis icke vill förorda något visst av dessa förslag, vill dock påpeka, att redan förslagen och det utredningsmaterial, som riksdagens vederbörande utskott införskaffat, giva vid handen, huru som det syfte, som en intressekontorsrörelse inom statsförvaltningen avser att främja, torde kunna nås genom jämförelsevis obetydliga kostnader för staten och att intressekontor för statsanställda säkerligen låta sig utformas så, att de kunna bliva till tjänst för alla tjänstemannagrupper, oberoende av om dessa äro fåtaliga eller stora. Ehuru väl från statens synpunkt intressekontorens skatteindrivande verksamhet är av mycket stor betydelse, synes det dock riksdagen som om denna verksamhet icke får göras till den alltför dominerande, när

frågan skall utredas. Utredningen synes därför enligt riksdagens mening icke nödvändigtvis böra, såsom statskontoret ifrågasatt, sammankopplas med den ytterligare bearbetning, som 1924 års uppördssakkunnigas förslag till ordnandet av rationell skatteuppbörd möjligen kan komma att underkastas.

Med stöd av vad sålunda anförts får riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om utredning rörande möjligheterna för staten att medverka till inrättande av och stöd åt intressekontor eller därmed jämförliga välfärdsanordningar för inom statsförvaltningen anställda.

Stockholm den 21 maj 1930.

Med undersätlig vördnad.
